

PATVIRTINTA

Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro
direktorius 2021 m. sausio 5 d. įsakymu
Nr. V-38

**NACIONALINIO BENDRŪJŲ FUNKCIJŲ CENTRO IR VIEŠOJO SEKTORIAUS
SUBJEKTŲ, KURIŲ BUHALTERINĘ APSKAITĄ CENTRALIZUOTAI TVARKO
NACIONALINIS BENDRŪJŲ FUNKCIJŲ CENTRAS,**

**TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ ATsirandančių iš KONCESIJOS IR VALDŽIOS IR
PRIVATAUS SUBJEKTŲ PARTNERYSTĖS SUTARČIŲ APSKAITOS POLITIKA**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Turto ir įsipareigojimų, atsirandančių iš koncesijos ir valdžios ir privataus subjektų partnerystės (toliau – Koncesijos) sutarčių apskaitos politikos tikslas (toliau – apskaitos politika) aprašyti turto ir įsipareigojimų apskaitos principus, taikomus tvarkant Koncesijų sutarčių apskaitą ir sudarant finansines ataskaitas.

2. Apskaitos politika parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymu, viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartais (toliau – VSAFAS).

3. Apskaitos politika taikoma:

3.1. Įstaigų dėl kurių apskaitos tvarkymo centralizuotai yra priimtas sprendimas apskaitai tvarkyti ir finansinėms ataskaitoms parengti;

3.2. Nacionalinio bendrųjų funkcijų centro apskaitai tvarkyti ir finansinėms ataskaitoms parengti.

4. Šioje apskaitos politikoje:

4.1. Įstaigos nurodytos 3 punkte vartojamos vienu žodžiu „Įstaiga“ arba „Įstaigos“.

4.2. Sutarčių nurodytų 1 punkte privataus sektoriaus dalyviai vartojami vienu žodžiu „Koncesininkas“.

**II SKYRIUS
TURTO PRIPAŽINIMAS**

5. Įstaigų, kurios sudariusios Koncesijos sutartis, apskaitoje gali būti pripažįstamas šis turtas:

5.1. Koncesininko iki Koncesijos sutarties sudarymo nuosavybės ar patikėjimo teise valdytas turtas;

5.2. Koncesininko pagal Koncesijos sutartį naujai sukurtas, pastatytas arba įgytas turtas;

5.3. iki Koncesijos sutarties sudarymo Įstaigos valdytas valstybės turtas;

5.4. atnaujintas Įstaigos turtas.

6. Įstaigos apskaitoje turtas pripažįstamas, kai tenkinamos visos sąlygos:

6.1. Įstaiga kontroliuoja ir reguliuoja, kokias viešąsias paslaugas, kam ir už kokią atlyginimą pagal Koncesijos sutartį Koncesininkas, valdydamas turtą ir (arba) naudodamasis juo, turi teikti;

6.2. nepriklausomai nuo to, kas gauna ekonominę naudą Koncesijos sutarties galiojimo metu, sutarties pasibaigimo momentu turto nuosavybės arba patikėjimo teisė priklauso Įstaigai.

7. Jei pasibaigus Koncesijos sutarčiai, įstatymų nustatytais atvejais turto nuosavybės teisė ir su juo susijusi būsima ekonominė nauda bei rizika perduoda Koncesininkui ar kitam privačiam subjektui, turtas iš Įstaigos apskaitos nurašomas nuosavybės teisės perdavimo dieną.

8. Įstaigos apskaitoje pirminio pripažinimo metu pagal Koncesijos sutartį įgytas turtas vertinamas tikrąja verte, išskyrus atvejus, kai turtas jau buvo užregistruotas Įstaigos apskaitoje iki Koncesijos sutarties sudarymo. Jei turtas Įstaigos apskaitoje buvo užregistruotas iki Koncesijos sutarties sudarymo šio turto apskaitai ir toliau taikoma ta pati apskaitos politika, kuri buvo taikoma iki Koncesijos sutarties sudarymo.

III SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMŲ PRIPAŽINIMAS

9. Kai Įstaiga pripažįsta pagal Koncesijos sutarties sukurtą turtą ta pačia suma turi būti pripažįstamas ir įsipareigojimas (atlyginimas koncesininkui).

10. Koncesininkui gali būti atsilyginama vienu šių būdų arba derinant kelis:

10.1. finansinių įsipareigojimų būdą, kai prisiimamas įsipareigojimas besąlygiškai mokėti atlyginimą Koncesijos sutartyje numatyta suma;

10.2. teisių suteikimo būdas, kai suteikiamos teisės uždirbti pajamas iš trečiųjų šalių, naudojančių turtą;

10.3. leidimas Koncesininkui naudotis kitu pajamas duodančiu turtu.

11. Koncesininko atlygis gali būti nustatomas taikant šiuos metodus:

11.1. finansinių įsipareigojimų;

11.2. teisių suteikimo.

12. Finansinių įsipareigojimų metodas taikomas, kai Įstaiga koncesininkui turi besąlygiškai mokėti atlygį už turto statymą ar turto atnaujinimo paslaugas lygų Koncesijos sutartyje nustatytai pinigų sumai, ar atsilyginti kitu finansiniu turtu. Šia suma Įstaigos apskaitoje pripažįstamas įsipareigojimas. Laikoma, kad Įstaiga turi besąlygišką įsipareigojimą, jei yra garantavusi mokėti Koncesijos sutartyje numatytas arba galimas nustatyti sumas ar šių sumų ir Koncesininko gautų pajamų už viešąsias paslaugas skirtumą.

13. Teisių suteikimo būdas naudojamas tada, kai Įstaiga neturi besąlyginio įsipareigojimo mokėti Koncesininkui atlygį už turto atnaujinimą ar sukūrimą, o vietoj to suteikia Koncesininkui teisę uždirbti pajamas naudojantis pagal Koncesijos sutartį sukurtu turtu arba suteikia kitą turtą, iš kurio galima uždirbti pajamas. Taikant teisių suteikimo būdą, jei yra įsipareigojimui pripažinti reikalingi kriterijai, pripažįstamas įsipareigojimas, kuris finansinėse ataskaitose rodomas kaip ateinančių laikotarpių pajamos.

14. Suteiktos teisės galioja iki Koncesijos sutarties pabaigos, todėl Įstaiga pajamas pripažįsta per visą teisių galiojimo laikotarpį, atsižvelgdama į Koncesininko numatomų uždirbti pajamų pasiskirstymą.

IV SKYRIUS TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ TIKROSIOS VERTĖS NUSTATYMAS

15. Iš Koncesijos sutarčių atsirandantys turtas ir įsipareigojimai pirminio pripažinimo metu vertinami tikrąja verte.

16. Kai atlygio Koncesininkui nustatymui taikomas finansinių įsipareigojimų metodas, turto

tikroji vertė lygi mokėjimų už tą turtą dabartinių verčių sumai. Amortizuota savikaina skaičiuojama pritaikius apskaičiuotų palūkanų normą:

$$AS = PS_1 / (1+r) + PS_2 / (1+r)^2 + \dots + PS_n / (1+r)^n, \text{ kur}$$

AS – amortizuota savikaina;

$PS_1 \dots PS_n$ – 1-ojo–n-ojo laikotarpio grynieji būsimieji pinigų srautai;

r – pirminio pripažinimo metu nustatyta laikotarpio apskaičiuotų palūkanų norma;

1 ... n – laikotarpiai (metai arba mėnesiai), kurių grynieji būsimieji pinigų srautai skaičiuojami.

17. Jei 16 punkte nurodytu būdu skaičiuojant amortizuotą savikainą, palūkanų norma yra neigiama, amortizacija neskaičiuojama, o įsipareigojimo savikaina prilyginama amortizuotai savikainai.

18. Kai atlygiui Koncesininkui nustatyti taikomas teisių suteikimo metodas turto tikroji vertė lygi suteiktų teisių ar kito perduoto turto tikrąja verte registruojamam įsipareigojimui – ateinančių laikotarpių pajamoms.

19. Įstaigos atlikti mokėjimai iki Koncesijos sutartyje numatyto sukurti ar atnaujinti turto pripažinimo registruojami kaip išankstiniai mokėjimai.